

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: D. T.
e.č. X
st. přísl. X
doručovací adresa: X

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2020, č. j. OAM-28/LE-LE05-LE05-2020,
e. č. L011641,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2020, č. j. OAM-28/LE-LE05-LE05-2020, e. č. L011641 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o

nepřípustnosti podané žádosti o mezinárodní ochranu a o zastavení souvisejícího řízení podle ust. § 25 písm. i) ve spojení s ust. § 10a odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadené rozhodnutí

2. V rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval dosavadní průběh řízení. Následně se již zabýval důvody, pro které byla žádost žalobce o mezinárodní ochranu posouzena jako nepřípustná, pročez bylo dané řízení zastaveno. Konkrétně žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobce je státním občanem Slovenské republiky, která je členským státem Evropské unie. V této souvislosti žalovaný zdůraznil, že Protokol o poskytování azylu státním příslušníkům členských států Evropské unie stanovuje, že dané země jsou s ohledem na úroveň ochrany lidských práv a svobod pro účely azylového řízení považovány za bezpečné. Z toho důvodu byly podle názoru žalovaného splněny podmínky k tomu, aby žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany byla posouzena jako nepřípustná ve smyslu ust. § 10a odst. 1 písm. a) zákona o azylu.

III. Žaloba

3. V žalobě a jejím doplnění bylo namítáno, že žalobci nebyla předána kopie protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V této souvislosti žalobce argumentoval tím, že mu nebylo umožněno, aby se seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí. Byl pouze dotázán, zda chce ke své žádosti něco doplnit. Kromě toho žalobce namítal, že s ním ve správním řízení vedly pohovor dvě úřední osoby, které měly být vyslechnuty.
4. Žalobce dále argumentoval tím, že mu v případě návratu do vlasti (předání za účelem výkonu trestu odnětí svobody) hrozí vážná újma, neboť by mohl být ve vězení či po následném propuštění napaden ze strany osob, kterým dluží peníze, a to v souvislosti s předchozími drogovými vazbami. K tomu žalobce doplnil, že na tyto skutečnosti v minulosti upozornil rovněž příslušníky slovenské policie, ale ti jeho tvrzení ignorovali. Přestože je Slovensko považováno za bezpečnou zemi, dochází zde k úzkému propojení kriminality s politikou. Žalobce má proto obavu z toho, že jeho osobní bezpečnost nebude v případě návratu do vlasti zajištěna.
5. Současně žalobce uvedl, že chce po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody zůstat natrvalo v České republice, protože zde má část rodiny, a to bratrance a sestřenici. Z těchto důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil.

IV. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí. Co se týče uplatněných námitek, žalovaný k tomu doplnil, že žalobci byla dána možnost k tomu, aby se seznámil s podklady pro rozhodnutí a vyjádřil se k jejich obsahu. O tom svědčí rovněž protokol, který žalobce vlastnoručně podepsal a který je součástí spisové dokumentace. Podle názoru žalovaného jsou namítaná procesní pochybení pouze účelově vykonstruovaná.

7. Stejně tak žalovaný nepovažoval za nezbytné provádět výslech úředních osob, kterými byl protokol o pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu sepsován. Ostatně ani žalobce neuvedl konkrétní důvody, čím by jejich výslech přispěl k objasnění stavu věci. Co se pak týče namítaného neposkytnutí kopie daného protokolu, žalovaný připomněl, že není jeho povinností pořizovat kopie spisu, což žalobci nijak nebránilo v tom, aby si je pořídil na vlastní náklady.
8. Závěrem žalovaný uvedl, že při posouzení podané žádosti o mezinárodní ochranu postupoval v souladu se zákonem a unijními předpisy, když považoval domovskou zemi žalobce za bezpečnou. Z toho důvodu se dále nezabýval jednotlivými důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany. Nad rámec uvedeného žalovaný odkázal na ustálenou judikaturu, podle které nelze za důvod pro udělení azylu považovat pouze skutečnost, že žadatel nemá důvěru v ochranu ze strany státní orgány země původu.
9. Žalovaný proto krajskému soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Správní spis

10. Ve správním spisu se nachází ručně sepsaná žádost žalobce o udělení doplňkové ochrany ze dne 12. 2. 2020, která byla zdůvodněna tím, že žalobce je v rámci výkonu trestu odnětí svobody pracovníčně zařazen, což mu umožňuje splácet své pohledávky vůči státu (České republice). Kromě toho žalobce ve věznici Břeclav pravidelně navštěvuje jeho sestra, přičemž na českém území pracuje a bydlí jeho teta. V případě předání žalobce k výkonu trestu odnětí svobody na Slovensko by tak došlo nejen ke ztrátě pracovního zařazení ve věznici, ale rovněž k narušení sociálních a rodinných vazeb.
11. V této souvislosti byl do správního spisu dále založen protokol o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 2. 3. 2020, do kterého žalobce mimo jiné uvedl, že se na Slovensko nechce vrátit, protože tam má problémy kvůli drogám. V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany provedenému téhož dne poté žalobce k dotazům úřední osoby žalovaného doplnil, že ze Slovenska odjel v roce 2016 za prací a za příbuznými, kteří bydlí v České republice. V minulosti byl v domovské zemi pro majetkovou trestnou činnost dvakrát ve výkonu trestu odnětí svobody a dvakrát byl odsouzen k podmíněnému výkonu daného trestu. Své obavy z návratu (předání do výkonu trestu) na Slovensko žalobce odůvodnil tím, že se v důsledku užívání drog zadlužil, a to u osob, které jsou tam ve výkonu trestu odnětí svobody, v důsledku čehož by se s nimi dostal do přímého kontaktu. K tomu žalobce doplnil, že na území České republiky bydlí jeho bratranec a sestřenice, u kterých by mohl po propuštění pobývat.
12. Ve správním spisu se dále nachází protokol o seznámení se s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 2. 3. 2020, ze kterého vyplývá, že žalobce byl poučen o svých procesních právech ve smyslu ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Na dotaz úřední osoby poté výslovně uvedl, že se s jednotlivými podklady pro rozhodnutí nechce seznámit ani se vyjádřit k jejich obsahu. Stejně tak nenavrhoval jejich doplnění a neuvedl žádné nové skutečnosti nebo nové informace rozhodné pro posouzení podané žádosti. Daný protokol žalobce vlastnoručně podepsal.

13. Následně došlo k vydání napadeného rozhodnutí, které je v současné době předmětem soudního přezkumu.

VI. Posouzení věci krajským soudem

14. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), ve lhůtě stanovené v ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu.
15. Krajský soud ve věci nařídil ústní jednání podle ust. § 76 odst. 3 s. ř. s., které se uskutečnilo dne 16. 6. 2020 za účasti zástupce žalovaného a v neomluvené neúčasti žalobce. Krajský soud konstatoval obsah soudního a správního spisu a vyslechl přednes vyjádření žalovaného, jehož zástupce setrval na návrhu zamítnout žalobu jako nedůvodnou. Vzhledem k tomu, že ve věci nebyly žádné návrhy na doplnění dokazování s výjimkou výsledků oprávněných úředních osob zpracovávajících spis žalobce, krajský soud další dokazování ve věci neprováděl a ukončil je. Po vyslechnutí konečného návrhu žalovaného přikročil krajský soud po přerušení jednání k vyhlášení rozsudku.
16. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
17. Žaloba **není důvodná**.
18. V předmětné věci šlo o zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany pro nepřipustnost žádosti (§ 10a odst. 1 písm. a) zákona o azylu). Krajský soud tedy přezkoumával vzhledem ke vzneseným žalobním námitkám kromě samotné přezkoumatelnosti rozhodnutí a zákonnosti řízení o jeho vydání pouze otázku, zda byla žádost vyhodnocena správně jako nepřipustná, neboť žalobce je občanem členského státu EU.
19. Podle ustanovení § 10a odst. 1 písm. a) zákona o azylu platí, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná, byla-li podána občanem Evropské unie, který nesplňuje podmínky stanovené právem Evropské unie. Podle § 10a odst. 2 téhož zákona platí, že je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu je povinností žalovaného zastavit řízení o žádosti, je-li tato nepřipustná.

A) Procesní postup žalovaného

20. V první řadě žalobce namítal řadu procesních pochybení, jichž se měl žalovaný ve správním řízení dopustit a zatížit tak napadené rozhodnutí procesní nezákonností. Krajský soud konstatuje, že ze správního spisu jednoznačně vyplývá, že v průběhu správního řízení byly jednotlivé úkony vůči žalobci prováděny dvěma úředními osobami žalovaného. Žalobce však v této souvislosti neuvedl žádné konkrétní důvody, proč by měla tato skutečnost mít za následek nezákonnost rozhodnutí či zásah do jeho práv účastníka řízení.

21. Pokud se jedná o námitku žalobce, že mu nebyl ze strany oprávněné úřední osoby předán protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, je třeba doplnit, že daný protokol je součástí spisové dokumentace, přičemž žalobci nic nebránilo v tom, aby sám nebo v zastoupení uplatnil své právo účastníka řízení nahlížet do spisu, popř. činit si z něj výpisy a žádat o pořízení kopie daného protokolu podle ust. § 38 správního řádu. Z obsahu spisové dokumentace nevyplývá, že by žalobce výše uvedené procesní právo uplatnil, což ostatně v žalobě ani netvrdil.
22. Stejně tak žalobce nijak nezduvodnil, proč by měly být dotčené úřední osoby vyslechnuty, resp. jak by jejich výsledky přispěl k objasnění stavu věci a posouzení přípustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Danou námitku lze proto považovat za účelovou, a to rovněž s ohledem na skutečnost, že byla uplatněna až v žalobě.
23. Co se dále týče námitky žalobce, že mu nebylo řádně umožněno seznámit se s poklady pro rozhodnutí, ta nemá oporu ve spisové dokumentaci. Z protokolu o seznámení se s podklady pro rozhodnutí ze dne 2. 3. 2020 jednoznačně vyplývá, že žalobci bylo umožněno, aby se seznámil s jednotlivými podklady podle ust. § 36 odst. 3 správního řádu, čehož blíže či podrobněji nevyužil. Naopak na výslovné dotazy správního orgánu odpověděl, že svá procesní práva nechce uplatnit. O projevu vůle žalobce pak nejsou dány důvodné pochybnosti, neboť daný protokol vlastnoručně podepsal, což ve správním řízení ani v žalobě nezpochybnil. Ani tato žalobní námitka není důvodná.

B) Posouzení přípustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany

24. Dále žalobce brojil proti posouzení okolností, za nichž žalobce podal svou žádost o udělení mezinárodní ochrany. V první řadě jde o tvrzené rodinné vazby na území ČR. Má na území České republiky bratrance a sestřenici. Přestože žalobce uváděl tyto skutečnosti primárně jako důvody pro přiznání odkladného účinku žaloby, krajský soud uvádí, že se nejedná o dostatečné důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce je zletilý, svobodný a bezdětný, přičemž na Slovensku žije jeho matka, otec a sestra.
25. Podle názoru zdejšího soudu proto nepředstavuje případné narušení sociálního kontaktu či vztahů žalobce s jeho bratrancem a sestřenicí, které nelze obecně považovat za členy úzké rodiny, nepřiměřené omezení práva na ochranu soukromého a rodinného života žalobce podle čl. 8 EÚLP, resp. porušení mezinárodního závazku ČR ve smyslu ust. § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu.
26. K tomu je vhodné doplnit, že žalobci v návaznosti na vydání napadeného rozhodnutí nic nebrání v tom, aby svůj pobyt na území České republiky v budoucnu řádným způsobem legalizoval, pakliže tomu nebudou bránit jiné zákonné překážky, mezi které patří také uložení správního či trestního vyhoštění. Právní úprava obsažená v zákoně o azylu však není koncipována tak, aby sloužila jako nástroj k obcházení podmínek stanovených zákonem o pobytu cizinců.
27. Dále žalobce rozporoval způsob, jakým žalovaný zvažoval jeho tvrzení, že mu v SR hrozí vážná újma spočívající v riziku napadení osobami nacházejícími se ve výkonu trestu odnětí svobody.

28. Předně je nutné poznamenat, že žalobce ve správním řízení a v žalobě pouze v obecné rovině argumentoval tím, že by mohl být v případě předání na Slovensko za účelem výkonu trestu odnětí svobody a po jeho propuštění ohrožován ze strany osob, kterým dluží peníze v souvislosti s užíváním drog. Své obavy však nijak nedoložil a nekonkretizoval.
29. Bez ohledu na tuto skutečnost je vhodné připomenout, že žalobce má obavu z útoků či napadení ze strany fyzických (soukromých) osob, které nejsou součástí státní moci. V takovém případě by bylo možné uvažovat o poskytnutí mezinárodní ochrany pouze za předpokladu, kdyby příslušné orgány veřejné moci v domovském státě nebyly schopny nebo ochotny poskytnout žalobci dostatečnou ochranu, popř. pokud by se na útocích vůči žalobci aktivně podílely. Žalobce však kromě obecného tvrzení o zkorumpovanosti slovenských orgánů veřejné moci a propojení kriminální činnosti s politikou neuvedl žádné konkrétní indicie či důkazy svědčící o tom, že by mu hrozilo nebezpečí ze strany osob, které jsou na tamní politickou scénu či státní orgány napojeny (naopak v poskytnutí údajů k žádosti ze dne 2. 3. 2020 uvedl, že takové vazby nemá). Takový závěr nelze dovozovat ani z povahy a rozsahu majetkové trestné činnosti, za kterou byl žalobce v minulosti opakovaně odsouzen.
30. Nelze navíc opomenout, že žalobce původně ve správním řízení zdůvodnil podání žádosti o mezinárodní ochranu tím, že by v důsledku předání k výkonu trestu odnětí svobody na Slovensko přišel o své aktuální pracovní zařazení ve věznici v Břeclavi a došlo by k narušení jeho rodinných vazeb. Přestože poté během provedeného pohovoru poukázal na ohrožení ze strany osob, kterým dluží kvůli užívání drog peníze, teprve v doplnění žaloby se zmínil o tom, že o této hrozbě informoval slovenské policejní orgány během výslechu, přičemž ty měly jeho obavy ignorovat. V důsledku toho je věrohodnost tvrzení žalobce výrazně oslabena. Krajský soud považuje toto tvrzení žalobce za účelovou snahu vytvořit prostor pro zpochybnění fungování slovenských orgánů činných v trestním řízení.
31. Za zcela zásadní je pak nutné považovat okolnost, že žalobce má být předán na území Slovenské republiky, která je členským státem Evropské unie. Na základě toho je nezbytné vycházet z Protokolu o poskytování azylu státním příslušníkům členských států Evropské unie (součást Smlouvy o fungování Evropské unie), který stanovuje vyvratitelnou domněnku, že členské státy Evropské unie jsou vzhledem ke standardu ochrany lidských práv a svobod považovány pro účely azylového řízení za bezpečné. Lze tedy mít za to, že Slovenská republika je bezpečnou zemí původu, což ostatně potvrzuje také dosavadní judikatura (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2019, č. j. 4 Azs 18/2011-74, nebo rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 12. 2019, č. j. 54 Az 2/2019 –34).
32. Žalobce neuvedl a ani krajskému soudu nejsou z úřední znalosti známy žádné okolnosti, které by ve vztahu ke Slovenské republice jako zemi původu naplňovaly některý z důvodů vymezených ve výše uvedeném protokolu, na základě kterých by měla být žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany zvažována a přijata žalovaným k posouzení.

VII. Závěr a náklady řízení

33. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
34. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, pročez se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 16. června 2020

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.